

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Líst izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12:50
četrletno . . . K 6:80
mesečno . . . K 2:10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (insertate) se plačuje od četerostopne peti vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.

Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 27.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 4. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Konec obstrukcije slovenskih klerikalcev v dež. zboru?

V Celju, dne 4. februarja 1910.

Komaj so slovenski klerikalni poslanci v Gradcu vzbudili pretekli torek utis, da se bodo odločno uprli krivicam Nemcev, že so odločni odpor, kakor se zdi, brez zmage zopet opustili. Izjava, katero so dali v sredo v korespondenčni urad, je bila že tako medla, da so Nemci splošno povdarjali, da slovenska klerikalna obstrukcija pogreša resnega temelja. Slovenska javnost je pričakovala odločnejše besede. Obenem se je tudi že pred začetkom včerajšnje seje smatralo odpor slov. klerikalcev v zbornici splošno kot končan. Vršila so se pogajanja, ki pa za Slovence niso pomenila, kakor se zdi, nič drugega nego sladke besede grofa Claryja. Govorila sta sicer v včerajšnji seji klerikalca dr. Jankovič in Vrečko obstrukcijske govore v slovenskem jeziku, za katere se nikdo ni zanimal. Toda videti je bilo, da je bilo vse to umetno in pesek v oči volilcev, kajti bilo je očitno, da je zavzemal dr. Korošec nasproti Claryju in Nemcem le še stališče one kmečke punce, ki se navidezno brani iti s fantom v gostilno in pravi: „Vlec' me, vlec'! Jaz bom se pa branila.“ V tem trenutku, po govoru dr. Jankoviča, se je oglasil zastopnik narodne stranke dr. Kukovec k besedi in je ob napeti pozornosti Nemcev in Slovencev podal v soglasja z izvrševalnim odborom narodne stranke izjavo, da se ne gre več za odpor slovenskih klerikalcev zoper odobritev proračuna, ampak da je ves slovenski narod brez strankarske razlike pripravljen nadaljevati dosledno in do konca od slovenskega klerikalnega kluba začeti boj zoper Slovencev sovražni sistem deželnega zbora in odbora. Nemški nacionalci so divje vmes vpili, da se tako ne govori k poslovnemu redu, in so s tem dali spoznati svoj gnjev zaradi te trenutku zelo primerne izjave. Če bi bilo slovenskim klerikalcem za resno nadaljevanje obstrukcije, bili bi to izjavo narodne stranke kot dobrodošlo oporo v boju, za katerega so se izkazali kot prešibke, pozdravili, toda slo-

venski klerikalci so molčali na to važno izjavo kakor grob. Njih boj je bil namreč še samo navidezen in jim je vzbujala izjava zastopnika narodne stranke le — slabo vest. Čez dobro uro pozneje je prišel dr. Korošec Vrečko na uho šepetat, naj le še nekoliko besediči, potem pa naj konča, kakor je bilo med tem časom med dr. Korošcem, vlado in Nemci dogovorjeno. Že ob 4. uri popoldne je potem dež. glavar zaključil sejo in začelo se je mešetarjenje, pri čemur so Nemci vnaprej zaprisegli in javno razglasili — skrajno nepopustljivost in neizprosnost nasproti — Slovincem.

Že najbližji trenutki nam utegnejo prinesiti vest, da so slovenski klerikalni levi zopet krotke ovce! Bojimo se, da bi se naša slutnja uresničila, akoravno želimo nasprotno brez ozira na klerikalce, pač pa iz skrbi za interese naroda! Nemci so na Češkem obstruirali dve leti, slovenski klerikalci v Gradcu pa, kakor se zelo bojimo — le dva dni! Bodisi pa kakor koli, pravi narodnjaki morajo vstrajati zoper Gradec in vse, kar je ž njimi v zvezi, v doslednem stvarnem odporu, četudi ne s take vrste obstrukcijo, kakor so jo vodili slovenski klerikalci. To je stališče narodne stranke.

Dostavek uredništva. Današnji dogodki v Gradcu kažejo, da bodo klerikalci vendar v boju vztrajali. Glej brzojavna poročila!

Nekaj misli o neoslavizmu.

(Po belgrajskem „Slovenskem Jugu“.)

I.

Ideja o vzajemnosti in edinosti vseh Slovanov stopa v popolnoma novo fazo. Pojavila se je najprej kot širokoustni in imperijalistični panslavizem, kateri je bil samo visoko doneč izraz vzbujene narodne zavesti in domišljije po dobi nemške romantike in februarске revolucije l. 1848. Ta se je prelevil v nazadnjaško slovanofilstvo v 60. in 70. letih minulega stoletja, katero je skušalo zbrati in zediniti vsa slovanska plemena pod okriljem svetega pravoslavja in vsemogočnega carskega samodržstva. Oba ta neuspela poskusa pa

sta imela tako nesigurno in megleno podlago in se ju je poskušalo izvesti s tako nesmiselnimi sredstvi, da nista zapustila skoraj nobenih sledov in spadata danes že zdavnej v zgodovino. A v naših dneh vstaja zopet ista slovanska ideja v polni svoji svetlosti in mogočnosti. A privrženci in ljubitelji rajnega slovanofilstva in panslavizma jo bodo mogli komaj spoznati — tako zelo se je spremenila njena oblika, smisel in smer. Naziva se jo danes neoslavizem, novi slavizem — in se že z besedo samo kaže nasprotje zastarelim, opuščenim in izumrlim oblikam in načrtom, s pomočjo katerih se je enkrat pokazovala. Vprašanje je samo, ali nima tudi v novi obliki dovolj sile in pravice do življenja?

Ustvaritelj neoslavizma, drž. posl. dr. Kramář ga je nekako takole formuliral: gojiti moramo prosvetno in gospodarsko edinstvo, katero se pripravlja in vzdržuje z vsemi realnimi in preiskanimi sredstvi modernega življenja. To so zveze naših prosvetnih zavodov (šolskih, umetniških), zveze naših telovadnih društev, izmenjavanje književnih proizvodov, snovanje bank, prirejanje skupnih slovanskih razstav. Osnova neoslavizma daje svojemu ustvaritelju častno spričevalo neobičajno jake in odločne volje ter visoke inteligence. Francoski min. predsednik Briand je imenoval dr. Kramářa „človeka uresničevanj“. On je že neštivilnokrat izjavil, da hoče samo to, kar more učiniti; in sile je treba osredotočiti edinole na načrte, katere je možno izvesti in obljubljajo kak pozitiven uspeh. Vse drugo, kar je izven in iznad naše moči, treba zavreči. Brezumao in nesmiselno bi bilo, ako bi delali iste pogreške kot panslavisti in slovanofili, se gnali za neko nevidno himero in se opijali s praznimi utopijami. Kajti nemogoče je, da bi se Slovani, razdeljeni na nekoliko narodnostnih skupin, različnih po veri in jeziku, stopili v eden sam veliki narod. Ali ni namesto tega veliko bolj stvarna in izvedljiva duševna in socialna solidarnost, katera ne pozna mej in ne računa z jezikoslovnimi in verskimi razlikami?

Tako bi se moral razumeti obetani program

LISTEK.

Vojaško leto Pavla Poljanca.

Po pripovedovanjih in pismih prostovoljca Pavla Poljanca priobčila Ljudmila Novakova.

(Dalje.)

Lahko je oštevati kar ves narod, ki ga ne poznate. — Kaj pa pomaga vam, poljski tovariši, ves vaš krasni poljski ideal, ko ste vi, današnje pokolenje, premalo resni in zmožni, da bi ga dosegli. Mi se s takimi ideali ne ponašamo javno pred svetom, vi pa tem več sanjariate, čim manj delate. Rodoljubna srca ne morejo ničesar, ako so samo »rodoljubna«, pri tem pa brez življenja, brez gibčnosti in brez veselja do treznega dela. Da pa imamo mi ostali Slovani v prsih ravno tako rodoljubna srca kakor vi, o tem nimate pravice dvomiti. Pustite neplodovito polemiko in skušajte dvigniti sebe in svoje ljudstvo k vselemu delu za narodni napredek, ne samo k brezplodni sanjavi samozavesti!...

Bilo je pa med tovariši tudi nekoliko fantov treznih nazorov. Pri Tadku Grabowskem sem si zopet lahko oddahnil in Tadek se je smehljaj, kimal ter nama nalil »herbate« (čaja). Morda bi bil odšel brez njegovega vpliva in njegovih treznih pojasnil, ki so zidala pred mojimi očmi krasno stavbo poljske narodne duše, iz Galicije nezadovoljen in razočaran, s samimi slabimi vtisi... Gotovo pa bi bilo tudi zame slabo znamenje, ako bi se bil zadovoljil z nekaterimi skušnjami in slučajnimi doživljaji in če bi si bil na tej podlagi ustvaril svoje naziranje o celoti, če bi bil po nekaterih posameznikih sodil kar ves poljski narod. Kako lahko bi zašel pri tem na krivo pot. Vem, da sem naletel pri vojaki samo slučajno na tako poljsko družbo, v kateri se je na-

hajalo precej lahkomišelnih in slabih elementov. Toda znano je, da se iz tega dejstva, če je v družbi dosti slabih elementov, ustvarjajo navadno kar nazori o narodu. Tem rajši sem se zato zatekel k Tadku.

Enoletniško šolo smo dovršili. Korporal Poljanec se je peljal prvič na dopust, ne domu, temveč v globoko Galicijo, v Jaroslav. Jako rad sem ustre gel želji in vabilu Tacka Grabowskega, naj preživim velikonočne praznike v njegovi rodbini. V mirni mesečni noči je drdral vlak mimo Bohnije in Tarnova. V hišo Grabowskih pa seveda ob pol šestih zaran nisem smel stopiti. Sprehajam se dolgo po mestu, izpijem v kavarni rjavo vodo, ki so mi jo dali mesto kave, ter si prečitam vse liste, kar jih je bilo v kavarni. Nato stopim zopet na ulico in najdem slučajno mestno kopališče, kjer mi je pregнал mrzel obliv ves trud iz udov. Sveže misli potrkam ob vrata Grabowskih.

Tadek je ležal in moral sem ga skoro siloma spraviti iz postelje.

»Seveda, tako sprejemaš svojega gosta! Namesto, da bi me bil počakal na železnici, kakor bi se spodobilo, ležiš doma do devetih, koža jaroslavska!«

»Glupec štajerski, če ne znaš priti ob pravem času, pa molči!« (Imel sem namreč priti še sinoči, toda vojaška služba me je bila zadržala do večera v Krakovu). »Pa tega še ni dovolj, zdaj še odpira široka usta in ne privoščji poštenim ljudem spanja!« In tega veselja —!

Tretjič sem že zajutrkoval ta dan, pa tretjič najbolje...

Tadek je bil zelo prijeten in pozoren družabnik in je vedel zabaviti duha. Na sprehodu po mestu pa sem mu dokazal, da so mi znane jaroslavске ulice že bolje nego njemu.

Pred obedom me je slavnostno uvedel med domačine ter me predstavil.

Pan dobrodziej, Tackov oče dr. Vladislav Grabowski je po poklicu odvetnik, nekoliko manjše postave ko Tadek, sivih las in sive brade s stalnim nasmehom na licu. Pani dobrodziejka nosi na licu istotako dobrotljive, toda nekoliko, melanholične črte, izrazajoče blago srce. Z neizmerno mehkim glasom, ki ga imajo morda samo Polke, je pozdravila naju s Tadkom ter mi ponudila roko v poljub.

»O, nasze dzieci!«

Ljubeznjivo in miło sestrico ima Tadek, dvanaestletno Marylko. Za sestro sem smatral v prvem hipu tudi osemnajstletno Kazio (Kazimiro), osiro-telo sorodnico, ki je živela pri Grabowskih. Mlajši Tackov brat Kazik »Kazimir« je bil realec v 5 razredu, sestra Halka pa je bivala v teh dneh slučajno pri sorodnikih v Lvovu.

Vsi smo. Gospa dobrodejka razdeli jajce in vsak si mora vzeti košček z vzajemnim velikonočnim voščilom. Gospodom ponudijo »vodke«, čašico izbornega žganja pred juho. Meni je ta običaj sicer nov, kajti pred juho še nisem nikdar pil žganja, toda ni se mi bilo treba preveč premagovati in izgovarjati.

Obedovali smo, ne trdim preveč, tri ure.

Samo v prvih trenutkih smo se pogovarjali s posebno pozornostjo in spoštljivostjo, kmalu pa sem se počutil domačina v ljubeznjivem krogu. V govoru in obnašanju vse obitelji sem čutil večjo odkritosrčnost in radost nego je ob obiskih večinoma navada.

Pripovedovati sem moral o svojem vojaškem in prejšnjem življenju in Tadek mi je tupatam pri-

*) »Gospod dobrodej«, »gospa dobrodejka« pravijo Poljaki osebam, ki jih spoštujejo.

rvega neoslovanskega shoda v Pragi, ki se je vršil meseca julija 1908. leta in tako bi se moral po dr. Kramáři razlagi tudi izvrševati. Bili so tam v resnici položeni trdi temelji zveze vseh akademij, vseučilišč in prosvetnih društev, raztresenih po vseh deželah in državah, koder bivajo Slovani. Izvedel se je načrt vseslovanske banke, izvolil odbor za prireditev skupne slovanske razstave. Vendar pa se nismo mogli ubraniti utisa, da je bilo vse to le vspešno nekemu drugemu programu, kateremu je služilo za okrasek: jasno je bilo namreč vsem udeležencem praškega shoda da se je šlo pravzaprav za drugo vprašanje, o katerem poprej ni nihče mislil, a ki se je vsled svoje neizmerne važnosti kar samo postavilo v ospredje: to je rusko-poljski sporazum. In tako se je to vprašanje vrinilo v neoslovanski program. Videli smo, da je praški slovanski shod skoraj popolnoma potekel o samem razmišljanju in dogovarjanju glede razmerja med Rusi in Poljaki.

Razume se, da novoslovanski program ni vsled tega ničesar zgubil na svoji realnosti in pomenu — ali gotovo je, da ga vprašanje rusko-poljskega spora oddaljuje od uresničenja — to se je že doslej jasno pokazalo — in kar je glavno, da ga neobičajno zožuje. Za nas Jugoslovane ima namreč ta spor bolj krajeven pomen, ker se nas ne tiče posredno niti neposredno — povzročuje pa, da ostane cela vrsta vprašanj glede naših zadev in naših narodov nedotaknjena. Reklo se nam je v Pragi s pohvalno in priznalo gesto: Vi Slovenci, Hrvati, Srbi, Bulgari, ste pričeli že pred nami delati za svojim gospodarskim in prosvetnim edinstvom; pokazali ste že precej uspehov, eto, nadaljujte! Jugoslovani so bili v Pragi prepuščeni samim sebi in na nek način malodane izrinjeni iz neoslovanskega gibanja, katero je takoj spočetka zašlo v lokalno politično vprašanje in si dalo tako samo sebi slabo spričevalo, da stremi za prosvetnimi in gospodarskimi cilji. Novoslavizem se je pričel baviti s starimi, neprečiščenimi računi, ki so povzročili že toliko mržnje in sovraštva, kakor more to nastati le med gospodarji in slugami, med zatiralci in zatiranimi. (Kakor znano, smo Slovenci v tem oziru nekoliko drugačnega mnenja. Op. uredn.) Pokazalo se je torej pri delu samem, da novoslovanstvo še ni pogodilo prave poti in da so se ideje dr. Kramáři znatno spremenile, ko se jih je začelo oživetvarjati.

Dalje prih.

Politična kronika.

Štajerski deželni zbor.

36. seja dne 3. febr.

Obstrukcija slov. poslancev se je včeraj, sicer nekoliko medlo, nadaljevala. Največ pozornosti je vzbudila izjava dr. Kukovčeva, da se črtijo vsi spodnještajerski Slovenci solidarne v boju proti

solil z dovtipom. Otroška Marylka je zrla name z veselo radovednostjo; imela je velike žareče oči, ki jih je neizmerno veselilo moje govorjenje in nekoliko tuje naglašanje. Z ogrskim vinom smo trkali na zdravje prav na slovenski način, Marylki sem moral razlagati še posebe, zakaj sem vojak, zakaj ravno v Krakovu itd.

»Samo zato, da imam sedaj bliže v Jaroslav. Kajti če bi bil služil doma, bi ne mogel spoznati »panienke« Marylke in Kazie.«

»Zakaj pa se niste torej oglasili takoj za Jaroslav? Če bi služili tukaj, bi imeli še bliže!

Vsi so se ji glasno nasmejali.

»Samo zaradi vas! Saj veste že zdaj, da sem zločest in neprijeten človek — le počakajte, za štiri dni boste zahvalili Boga, ko vas končno zapustim. Kaj bi bilo še le, če bi morala panienka Marylka vsak dan sedeti tako dolgo poleg mene!«

Na podobna vprašanja, a kakor opoldne Marylki, sem moral resno odgovarjati še enkrat zvečer gospici Kazimiri. Rekel sem ji, da izpolnjujem dvojno dolžnost: prvo dolžnost mi vleva spoštovanje do velikih slovanskih narodov, drugo pa potreba, da spoznam njihove lepe in slabe strani, kajti tako spoznavanje je za siromašne Slovence velikega pomena. Slovenci tam doli imamo sicer precej drugačne potrebe, a vendar nam spoznavanje Poljakov koristi.

Slovanski dijak sliši in čita toliko hvale o poljskem slovstvu, mnogo pa lahko čita v prevodih in ali ne menite, da bi lahko tudi krasna literatura privabila mladega Slovana nekoliko bliže k vam? In nazadnje še vam povem celo tiho, da hodi po svetu toliko hvale o krasoti poljskih gospic ..., ali mislite, da ta predmet ne more privabiti človeka moje vrste nekoliko bliže? ...

Pred mrakom smo se malo sprehajali po mestu in videl sem resnične krasotice na promenadi V Jaroslavu se križa že poljsko in rusinsko pleme.

Dalje sledi.

Nemcem. Obstrukcijska govornika dr. Jankovič in Vrečko nista imela skoraj nobenih poslušalcev. Dr. Negri se je blamiral, ko se je zadiral v dr. Kukovca, da ne sme podati svoje izjave, češ, da ne spada to v besedo k poslovniku. Dež. glavar ga je takoj podučil, da so take izjave povsod dopustne in v navadi. Pozneje je psoval Negri posl. Vrečka; pa se mu je namignilo, da ga čaka obračun po stari ponkovljanski navadi. — V glavnem pa so se poslanci zanimali za pogajanja in posvetovanja izven zbornice. Posredoval je grof Clary. Zastopniki spodnještaj. renegatov se sila napihujejo, da ne kaže Slovincem za nič popustiti; vendar pa se je popoldne proti njim sklenilo, da se seja ob 4. prekinje in se pogajanja med Nemci in Slovenci nadaljujejo. Danes in jutri se vrše le kratke seje.

d Češki deželni zbor. Za tri tedne bo slavil češki deželni zbor mal jubilej: potekli bodeta namreč 20. febr. dve leti, kar so se vršile volitve — a dež. zbor še dosedaj ni došel do poštenega dela. Kakor poročajo danes iz Prage, se pa razmere obračajo na boljše. Med Nemci in Čehi se je sklenilo vsaj začasno premirje. Vlado jezikovne predloge z okroglo 50 nemškimi in češkimi spreminjevalnimi predlogi se bodo odkazale posebnemu odseku v pretres. Ker Nemci pravijo, da so le na ljubo tem predlogom opustili obstrukcijo, se ne bode proračun odkazal stalnemu prorač. odseku, temveč le posebni komisiji. To so seveda zlati mostovi za izgovore pred kričati. Včerajšnja seja je v splošnem potekla mirno. Pri namestnikovi izjavi glede vladnih jezikovnih predlog so pričeli sicer kričati češki radikali, ki so vložili tudi ostro interpelacijo o delovanju ministra Schreinerja — pa do česa hujšega ni došlo. Danes se vrši zopet seja č. dež. zbora.

d Spor med Turčijo in Grškim. Krečanske obrambne velesile bodo vse storile, da zabranijo vojno med Turčijo in Grškim. Tozadevna pogajanja še niso končana; vendar pa se je Grkom jasno dovolj namignilo, da bi velesile nikakor ne trpele udeležbe krečanskih odposlancev na nacionalnem zboru v Atenah. Ako pa bi odposlanci vendarle odšli v Atene, bi velesile dovolile Turkom, da zasedejo Tesalijo. Velesile mislijo tudi na blokado Grškega ali na demonstracijo vojnih ladij pred Pirejem. Turčija odločno zahteva, naj se Grška za vselej odpove svojim mislim na Kreto.

Drobne politične novice.

Ban Rauch je včeraj podal cesarju svojo demisijo. Naslednik mu bo Šzemere, ki bo baje le začasno ban, dokler se ne bodo konečno uredile ustavne razmere na Hrvaškem. Definitiven ban bo grof Pejačević.

Občni zbor avstro-ogrske banke se je vršil včeraj na Dunaju. Ces. svetnik Bondy je v imenu čeških delničarjev podal izjavo najprej češki, potem nemški, da Čehi vstrajajo prejkoslej na zahtevi, da morajo dobiti v generalnem svetu svojega zastopnika. Nemci so jih pri volitvah sicer preglasovali, a število čeških delnic se je izvanredno pomnožilo.

Državni zbor. »Slowo polskie« poroča, da bo deželni državni zbor svoje delo 22. ali 25. februarja. Zasedanje bo le kratko, ker se bodo pričele že 18. marca velikonočne počitnice. Pravo zasedanje se prične še le 7. aprila. Takrat pride na vrsto finančni načrt; predvelikonočno zasedanje bo rešilo le rekrutno predlogo.

Dnevna kronika.

d Odvzeta jurisdikcija nadškofu. Iz Zadra poročajo, da je papež odvzel tamošnjemu nadškofu Dvorniku jurisdikcijo, imenoval apostolskim administratorjem zaderske dijeceze šibeniškega škofa Pališića in pozval vernike in duhovščino, da Pališića priznajo svojim pastirjem; nadškofu Dvorniku ostane naslov in posest beneficija. Vest je vzbudila veliko senzacijo, in splošno se misli, da je stvar v zvezi z delovanjem Dvornika za glagolico. V oči pada, da se je ta korak zgodil neposredno po Naglovem dekretu.

d Umrl je v Draždanih znani nemški pisatelj Oton Julij Bierbaum, star 45 let. Zadela ga je srčna kap.

d Anton Slaviček. Dne 1. t. m. se je v Pragi ustrlel slavni češki slikar Anton Slaviček, star 40 let. Prijel je za smrtno orožje, ker ga je pred prilično pol letom zadela kap, in je bil prepričan, da ne ozdravi več.

d Srbska socijalna demokracija na Ogrskem ima 12. in 13. t. m. deželni kongres. Glavni točki dnevnega reda bosta antiklerikalizem in antimilitarizem.

Društvene vesti.

z V Rečici ob Savinji priredi prostovoljna požarna bramba dne 6. svečana 1910 v gornjih dvoranah g. Josipa Stiglica veselico z naslednjim vsporedom: 1. Pozdrav. 2. Veseligrada »Doktor Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«. 3. Tombola. 4. Prosta zabava in ples. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina: 1. sedeži 1 K, 2. sedeži 60 v, stojišča 30 v. Svirala bode domača godba na lok. Ker je čisti dociček namenjen za nabavo parne

brizgalne, se preplačila hvaležno sprejemajo. Priprave za veselico, nabiranje dobitkov za tombolo i. t. d. so v najvažnejšem tiru in obetajo nuditi obilo zabave. Dne 6. svečana toraj na Rečico pohitimo, vinca rujnega tam dobimo; zraven tega še klobas, — aj, bo lušno! — in bo špas.

K obilni udeležbi vabi odbor.

z Bralno društvo »Lipa« in Zveza slov. napr. mladine Sv. Bolfenk pri Središču priredita dne 6. februarja veselico v šolskih prosterih in pri gosp. Galiču. Začetek ob 6. uri zvečer. Vspored: 1. Pozdrav »Šaljivega Jaka«. 2. Gledališna igra »V Ljubljano jo dajmo!«. 3. Prosta zabava pri gosp. Galiču. Vstopnina: sedež 40 v, stojišče 20 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dobiček je namenjen ubogi šolski mladini.

z Učiteljsko društvo za polit. okraj Ljutomer zboruje v četrtek, dne 10. svečana 1910 ob 10. uri dopoldne v Franc. Jožefovi šoli v Ljutomeru po običajnem vsporedu. Na dnevnem redu je tudi podavanje kolega Frana Cvetkota o Druževičevih pesmaricah in poročilo ravnatelja Robiča o delovanju v okr. šol. svetu. Pridite vsi!

Sokolska maškarada v celjskem 'Narodnem domu' na pustno nedeljo dne 6. svečana 1910.

Štajerske novice.

v Kaj pa to pomeni? Včerajšnji graški klerikalni »Volksblatt« pravi, da ni verjetno, da bi slovenski klerikalci brez odkupnine opustili obstrukcijo, ker so nemški nacionalci na vsak način navezani na glasove slovenskih klerikalcev glede zvišanja doklad na pivo. Ali ne pomeni to toliko kakor da bodo slovenski klerikalci nemškemu nacionalcem na ljubo izdali koristi svojih lastnih volilcev v savinjski dolini? Če bodo za to dobili kako plačilo, bodo pa rekli, da niso tega dobili zaradi izdajstva hmeljarjev ampak kot odkupnino obstrukcije?!

a O obstrukciji slov. poslancev v Gradcu je prav na široko odprl svoja umazana usta znani — Jahn v »M. Z.«. Mislimo, da je ta nemško prebarvani Čeh zadnji, ki ima kaj pravice govoriti o tem, kar naše ljudstvo hoče in česar si želi ali ne želi. Tisto smešno predbacivanje kmet. šole v Št. Jurju ob J. žel. bi si lahko prihranil Jan z nemško gospodo v dež. zboru vred: prvič ni res, da bi dežela pokrila vse stroške za to šolo, drugič pa je res, da je to edini učni zavod, kar smo ga sploh še kdaj dobili spodnještaj. Slovenci od dežele. Jánove psovke pa naših poslancev in našega ljudstva prav nič ne bolijo.

a Vzklicna obravnava Aistrich Woschnagg. Včeraj se je pred okrožno sodnijo v Celju vršila vzklicna obravnava v pravi Woschnagg iz Šoštanja proti Aistrichu. Kakor znano je bil Aistrich pri prvi obravnavi obsojen, ker je očital Woschnaggu, da je lagal, ko je dejal, da ni bil Sokol. Pri vzklicni razpravi so se ponavljali vsi dokazi iz prve razprave, zato ne pišemo o zadevi bolj obširno. Sodni dvor je po dolgem posvetovanju potrdil razsodbo prvega sodnika in sicer iz istih razlogov, kakor je izrekel sodbo prvi sodnik. Da se je Woschnaggov zastopnik dr. Mravlagg prav drzno obnašal, nam pač ni treba posebej omenjati. — Woschnagg pa naj ne misli, da so s tem pravorekom sankcionirane lumparije v zadevi volilnega imenika v Šoštanju.

o Predavanje g. dr. Ilešiča v Celju. Včeraj smo imeli celjski Slovenci izborni užitek: slišali smo po dveh letih zopet predavati dr. Ilešiča, tokrat o dobi Lj. Gaja in vplivu ilirske ideje na celjski okraj. Predavatelj in nad vse zanimivi predmet sta privabila v Čitalnico mnogoštevilno občinstvo iz vseh celjskih slovenskih krogov. G. dr. Ilešič nam je podal najprej v širokih potezah sliko, kakor jo je nudil celjski okraj in ves slovenski jug l. 1830. torej ob začetku ilirskega pokreta. V celjskem okraju je bilo le malo, malo moč, ki so čutili slovenski; Celje, Zagreb in Ljubljana so bila pomembna mesteca, v katerih je bujno cvetelo nemštvo in kozmopolitizem. Ločile so nas Slovence takrat abecede, ločile nas deželne meje; še bolj se je to čutilo napram Hrvatom. Nikjer nobene jedinosti in skupnosti. V Ljubljani je izhajala »Čebelica«, kateri sta kanonik Paušek in strogi Kopitar prirezavala krilca; na Štajerskem so brali krotke in ponižne Abačjeve pesmi. G. predavatelj nam je pokazal, kako se je ta slika spreminjala do l. 1848: Celje je ostalo nemško, istotako Ljubljana, kjer so se le skromno odzivali glasovi za zedinjeno Slovenijo in za svobodo tudi Slovincem ... Zagreb pa se je vsled 18 letnega Gajevega dela prelevil v slovansko mesto in v njem je stoloval predstavitelj tedanjega avstrijskega slovanstva ban Jelačić. — Pri letu 1848 se je predavatelj zelo pomudil. Opisoval je, kako je vplivala februarjska revolucija na celjski okraj in Celje samo; opisal je življenje in delo predstavitelja narodne ideje v naši ožji domovini, dr. Štef. Kočevarja, zdravnika v Podčetrtku. Opisal nam je razvoj prvega slovenskega politič-

nega časopisa; opisal narodnostno, gospodarsko-politično in kulturno gibanje. Opisal nam je, zakaj ilirizem ni dobil pri nas trdnosti: Slomškova konservativna struja je zmagala nad njim in ga skoraj udušila, ker je bil presvobodoumen. Opisoval je prve naše kmečke parlamentarce, Ropotarja iz Velenja, Zupanca iz Št. Jurja, Šoštarica in Lukežiča iz Bizeljskega; opisal je njihove misli in težnje, ki so se obračale proti graščakom in duhovnikom. Gospod predavatelj je prišel do sledečega zaključka: ilirizem je združil Slovence in Hrvate z eno pisavo in ustvaril zavest, da smo jeden, skupen narod. V celjskem okraju se navzlic postrtovalnemu delu Kočevarjevemu ni udomačil, vendar pa je vplival tudi tukaj na probujanje narodne zavesti in ustvarjal tla bodočim narodnim delavcem. Vseh neštevilnih, zanimivih podrobnosti ne moremo na tem mestu naštevati. Gospodu predavatelju gre iskrena zahvala za njegov trud in krasen govor!

v Zahvala Zveza nar. društev se iskreno zahvaljuje g. prof. dr. Ilešiču za krasno predavanje ki ga je imel sinoči na njeno vabilo. Naj bi razpoloženje, ki ga je znal govornik s svojimi pripravljenimi besedami v tako obilni meri vzbuditi, ostalo trajno in nas navduševalo k delu za plementitimi cilji Lj. Gaja, Stanka Vraza, dr. Kočevarja in drugih Ilircev!

a Plesni venček slov. del. podp. društva v Celju minoli torek se je obnesel jako dobro, dasi je bilo vreme skrajno neugodno. Malo takih prijetnih, neprisiljenih zabav nam nudi naše slovensko življenje v Celju, kakor baš prireditve tega društva. Zato so pa tudi vedno obilno obiskane. Dvorana v „Skalni kleti“ je bila tokrat okusno dekorirana kakor še nikdar, za kar gre v prvi vrsti hvala gosp. Viharjevi in gg. Panherju, Bevču, Novaku, Joštu in Orožnu. Godba je celo noč neumorno svirala — pridnim plesalcem in plesalkam na veliko veselje. Gmotni uspeh prireditve je prav lep, za kar gre hvala tudi onim gg., ki so naklonili društvu preplačila. Hvala jim! — Da gostilna s svojo znano dobro postrežbo tudi tokrat ni zaostala, se mora istotako povdariti.

a Domača veselica se vrši jutri, v soboto, zvečer v gostilni g. Jos. Stelcerja (pri mestu Gradec) v Celju. Prijatelji domače zabave in dobre kaplje so prisrčno vabljeni.

v Zahvala. Velerodni gospod Peter Majdič v Celju je vsled prošnje za nabavo novega gledališnega odra podarilni sv. C. in M. v Št. Pavlu pri Preboldu podaril znesek 30 kron, za kar se podpisana v imenu odbora najpristrčneje zahvaljuje. Olga Zanier t. č. blagajničarka, Josip Vidic nadničelj v. p. t. č. prvemestnik.

a Iz Laškega trga. Gostilničarka Pivnice § 11 je priredila na Svečnico ples, kar je samoočito zelo hvalevredno, ker imamo laški Slovenci zelo malo zabav. — Čegava je krivda, da družabno življenje slovenskih Laščanov tako spi, za sedaj ne preiskujemo, mogoče o. p. iliki. Kar pa je bilo čudnega na zadnjem plesu, je to, da je dala gostilničarka tiskati vabila — ne v Zvezni tiskarni, ki je tako blizu, marveč v Mariboru. — Ali hoče gostilničarka tudi katolikovati kakor njen častiti svak?

a Iz Velenja. Zborovanje in volitev c. kr. konjerejske družbe za okraj Šoštanj se vrši v nedeljo, dne 13. svečana 1910 v hotelu „Avstrija“ ob 3. uri popoldne. Pri tej priliki bodo o konjereji predaval gospod živinozdravnik iz Slovenj Gradca in govorili bodo tudi drugi gospodje. — Konjerejci in prijatelji konjereje pridite v obilnem številu!

d Ljudska knjižnica v Šoštanju je imela svoj izvanredni občni zbor v soboto, dne 29. pr. m. Iz poročila posnamemo sledeče točke: Med letom se je nakupilo zopet 30 knjig za 100 K. Knjig ma društvo 485. Izposodilo se je v 10 mesecih 761 knjig pri tedenskem poslovanju. Iz rednih dohodkov naročijo se v kratkem zopet nove knjige. Poslovnik se nekoliko izpremeni. Za odbornico se izvoli na mesto odišlega g. Nerata gđ. Jurkovič Milica. Sklene se pobirati pri raznih rodbinah knjige, katere so marsikomu odveč. Knjige v večih iztisih se bodo odposlale odboru „Prosvete“. Molitvenike in nabožne knjige se odpošljejo klubu napr. akad. v Celje za mejo. Dolgo trajajoče zborovanje je imelo v pretresu še več drugih važnih zadev in priznati se mora, da je bilo letošnje izmed najvažnejših v teku društvenega obstanka. Zborovanju je sledila neprisiljena zabava.

a Iz Trbovelj. Na letošnjem občnem zboru „Sokola“ se je izvolilo jako vrlo načelstvo v osebah brata Počivavškega, ki je starosta, b. Goropovšek, podstarosta, b. Močnik, podnačelnik, b. Velkavrh, tajnik, b. Režun, blagajnik. Te osebe jamčijo za dobrobit in razcvit našega društva. Da je to načelstvo na svojem mestu, kaže letošnja prva maškarada „Sokola“, ki bode v soboto, dne 5. t. m. pri Forteuju na Vodah. „Kralj Matjaž“ z vso svojo vojsko bode pridrvil v Trbovlje; če bode ostalo sovražnika še kaj živega, s tistim bode obračunal za večno „Martin Krpan“, ki se zelo zanima za našo maškarado, akoravno je doma tam

od vrha Sv. Trojice na Notranjskem. Upamo, da bode nekaj krasnega. Na veselo svidenje vsem bratom in prijateljem!

a Iz Trbovelj. V torek je umrla v Vitanju mati našega spoštovanega župana in ravnatelja G. Voduškega. Na tem mestu naj sprejme od soobčanov najiskrenejše sočustvo!

a Iz Trbovelj. Trboveljsko narodno občinstvo opozarjamo na gostilne, kjer se je pretekli mesec nabralo v C. in M. nabiralnike ženske podružnice 30 K 50 vin. Pri Plavšaku 10 K 50 vin., pri Dimniku 11 K in pri Forteuju 9 K. Objednem pozivamo one gostilne, ki imajo tudi nabiralnike in stalne goste teh gostiln, naj ne zamude nobene prilike darovati ali pobirati za dom. Veliko ležeče je na natakarih, ako bi znale vsako dobro priložnost v to vporabiti. Malo več narodne zavesti in postrtovalnosti!

a Iz Trbovelj. Iz novoletnega poročila župnijskega urada posnamemo, da je bilo leta 1909 v Trbovljah 531 krstov, 317 pogrebov in 93 porok. No sveta še ne bode konec, kakor se vsaj v Trbovljah kaže, ker je prebitka 214 glav.

a Iz Podsrede. Poročil se je g. Josip Presker. Mlademu narodnemu paru želimo obilo sreče!

a Iz Središča. Pododbor Zveze slov. napr. mladine priredi dne 20. febr. točno ob 3. uri popoldne v stari šoli predavanje. Govori šolski vodja g. A. Kosi. Vsi člani in članice so najvjudnejši vabljeni. Mladinski pozdrav!

a Iz Ormoža. V torek, dne 1. t. m. se je vršil v vseh prostorih nove hiše, ki jo je postavila Okrajna posojilnica, plesni venček ormoške Čitalnice. Ta plesna prireditve, pri kateri smo videli skoraj vsa slovenske Ormožanke in Ormožane, je bila tudi dobro obiskana od odlične družbe iz Ivanjkovc, Svetinj, Sv. Tomaža in Huma. Presenetila sta nas celo dva gosta iz Ptujja, ozir. iz Celja. Pri četvorki je nastopilo šestnajst parov. Neutrudljive plesalke in plesalci so se vrteli neumorno do ranega jutra. Ob priliki odmora zbrala se je vsa animirana družba v prostorih otroškega vrtca, kjer je v imenu odbora g. Rosina pozdravil goste in domačine. Tukajšnji pevci so zapeli par krepkih domačih pesmi. Za jed in pijačo je izvrstno poskrbela gospa Gomzi. Ta dobro uspela zabava bo ostala tujcem in domačinom v najlepšem spominu.

v Iz Ormoža. Dne 2. tm. je zahteval na ormoškem kolodvoru nek gospod v slovenskem jeziku pred odhodom popoldanskega poštnega vlaka vozni listek tretjega razreda v Celje. Službujoči uradnik mu ga je porinil skozi okence, ne da bi kaj rekel. Na dvakratno vprašanje dotičnega gospoda, koliko listek stane, se uradnik odreže s precej osornim in jeznim obrazom „Ich bin nicht verpflichtet, Ihnen dies slowenisch zu sagen“. Seveda je porabil dotični gospod pritožno knjigo radi te nezasižane predznosti službojočega uradnika, ko vendar ima opraviti skoraj samo s slovenskimi strankami. Bomo videli, kaj poreče k temu „nepristranska“ c. kr. priv. juž. železnica, potem pa bomo govorili dalje. Zopet en slučaj več, da moramo povsod stati nevstrašeno v bran za pravice slovenskega jezika, da se ne bode pometalo na železnica z nami tako, kakor se godi v tem oziru Slovincem na Koroškem.

a Iz deželnega šolskega sveta. Pomaknjene so sledeče šole v višji plačilni razred in sicer v prvega šole v Ormožu in ormoški okolici, Rogatcu, Laškem trgu in laški okolici, dalje v ptujski okolici (deška šola), in devetrazrednica v Studencih. V drugega: šole na Blanci, v Verzeju, Loki pri Z. m., v Dobrovcih, Sv. Bolfanku na Bišu, Št. Andražu pri Velenju, Račah, Spitaliču, Hočah, Gorici, pri Sv. Lenartu nad Laškim, Sv. Martinu pod Vurbergom, v Grižah, Pilštanju, Selnici, Št. Janžu v ptujskem okraju, Šmartnem pri Slovenjgradu, v Št. Jurju ob Tab. in Slov. gor., v Pišecah, Št. Pavlu pri Preboldu, Št. Jurju na Ščavnici in v Poljčanah.

a Štaj. dež. zbor. V današnji seji finančnega odseka, ki se vrši popoldne, se bode določil poročevalec o zvišanju deželnih doklad.

a Klerik. kršč. ljubezen do bližnjega. Zadnji torek zvečer je dal posestnik takozvanega „grada“ v Mariboru vreči na ulico neko stranko, ker mu ni mogla za mesec plačati stanovanja. To se je zgodilo ob takem času in vremenu, ko se nobenega psa ne zapodi izpod strehe.

a Podraženje živil v Mariboru. Mariborski trgovci bodo odslej prodajali sladkor (v celih komadih) 88 vin., koščkov pa 92 vin., milo 72 vin., Kumerol in Ceres 1 K 46 vin., radinsko slatino po 24 rogaško po 30 vin., bučno olje po 1 K 44 vin. Trgovci pravijo, da so železniški tarifi zvišani in da so tudi tovarne podražile svoje izdelke.

v Očeta okradel. Kočar Jože Pečar v Sp. Dupleku je te dni skupil za svinje 160 kron. Njegov 20 letni sin, kateri je bil zaradi poskušane uboja že obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe, je došel domu na obisk in ukradel očetu omenjeni denar. Uzmovič je na to zbežal.

d Hišni posestnik, ki krade cigare. Na Grabnu v Gradcu je te dni zasačila neka trafikantinja starejšega gospoda, posestnika dveh hiš, da ji je

pri zbiranju smotk ukradel 4 „kratke“. Dotična ženska je že poprej večkrat opazila, da ji je zmanjkalo smotk, a ni mogla dolgo zasačiti tatu. Za ljubitelja zastonskih smotk se zanima državno pravdnistvo.

a Nemška surovost. V ponedeljek, dne 17. januarja je pripeljala v Gradcu mlajša ženska svojo sivolaso in od bremena let onemoglo sorodnico v bolnišnico usmiljenih bratov. Na hodniku pred ambulatorjem za ušesne bolezni se je vsedla starka na stol in se je pomenkovala s svojo spremljevalko slovenski. Ko sliši neki starejši, imenovani ambulatorij obiskujoči gospod slovensko govorico, ga popade nemška togota, se zaleti iz jeze v onemoglo starko, preobrne stol, starka se zgrudi na tlak hodnika ter si zlomi desno roko. Ko se je ta kulturonosce svojega zločina zavedel, jo je odkuril po nemški navadi urnih krač. Kakšen vik in krik bi bil nastal po čifutsko-nemških listih, ako bi bil to surovost zakrivil kak Slovenec. Tako pa pravita „Tages post“ in „Volksblatt“, da dotičnega gospoda že redarstvo zasleduje. Sramota taki kulturi, ki vzgaja v 20. stoletju take plodove surovosti. Vse narodne slovenske časnike pa prosimo, da ponatisnejo to obvestilo, da svet izve, kakšna je nemško-štajerska velekultura.

a Tržno poročilo iz Gradca z dne 3. febr.: Pšenica 77 kg K 14'85, 78 kg K 15'—, 79 kg rdeča K 15'60, rž 72 kg K 16'20, 74 kg K 16.50; koruza K 7.50—8'—, oves K 8'50—9'. Tedenski živinski sejm dne 3. febr. Prignalo se je 983 glav. Cene za 50 kg žive teže: zrejeni voli K 46'—, napol zrejeni 33—38, suhi 29—32, za vzrejo 30—34, rejene krave 30—33, napol zrejene 23—29, suhe 14—22, bik 31—37, mlade krave 30—36, starejše 25—29, breje 21—29. K.

n Nakup vina. Vodstvo „Verbandove“ deželne vzorne kleti v Gradcu naznanja, da morajo oni, ki hočejo tje prodati svoje vino, poslati vzorce in ponudbe do 15. febr. na pisarno „Verbandovo“ (Gradec, Frauensplatz 2). V ponudbah mora biti omenjeno: ime in stanovanje prodajalca, množina, sorta, kraj pridelovanja, vinsko okrožje in letnik. Cene za liter od domače postaje (ime se naj navede) brez posode. Za vsako vino se naj pošljejo 3 polliterski vzorci (na željo se dobe zastonj steklenice) franko do 14. febr. na kletarsko vodstvo „Verbandovo“ (Eggenberg pri Gradcu.) Pred 12. febr. se naj vzorci ne pošiljajo.

Druge slovenske dežele.

v Kranjski deželni zbor. je imel 1. tm. zadnjo sejo in je bil tega dne odgođen. V zadnji seji je razpravljaj različne deželne zbor se tičeče zadeve. Stvarno je govoril poslanec Višnikar; ki je predlagal rezolucijo za ustanovitev in vzdrževanje več meščanskih šol; dalje je na podlagi števil dokazal, kako krive so trditve, da napredna stranka, ko je imela še vodstvo deželne uprave v rokah ni nič storila za kmeta. Končno je predlagal rezolucijo, naj se za okraja Črnomelj in Kočevje od države nastavi gozdni tehnik. (Sprejeto). — Posl. dr. Krek predlaga ustanovitev deželne umetniške galerije in ki bi naj bil vrhovna inštanca v umetniških vprašanjih. (Sprejeto). — Dr. Tavčar je v svojih izjavanjih med drugim ostro prijel državno pravdnistvo in sodišče zaradi konfiskacije narodnih kolkov 20/IX/08, češ da je to naravnost otročje in da se s tem dela na to, da se 20. sept. ne pozabi med nami. — Na predlog dr. Šusteršiča se pozove deželni odbor, naj vse potrebno ukrene, da se sklepi železniškega shoda z dne 24. m. m. v Ljubljani čimprej izvrše in naj v jesenskem zasedanju poda o stanju zadeve poročilo. — Dr. Triller obsoja, da se je črtala v proračunu podpora za mestni dekliški licej v Ljubljani, dalje podpora k zgradbi obrtne šole v Ljubljani. — Dr. Oražen graja, da se je črtala podpora Ciril-Metodovi družbi. Dr. Novak zopet ostro biča dejstvo, da se je črtala podpora „dramatičnega društva“. Posl. Turk želi, da se da podpora „Slov. Filharmoniji“, ki mora sicer prenehati. — Posl. Višnikar zavrača klerikalnega poslanca Hladnika, ki je dejal, da „izdatki za šolstvo ne pridejo v korist kmetijstvu“ (!). — Deželnozborska večina odkloni predloge za podporo vsem zgoraj navedenim zavodom in društvom! Z glasovi klerikalcev in Nemcev se sklene zvišanje doklade na pivo od 2 na 4 K. — Polmolniški gozd se sklene prodati najvišjemu ponudniku za 34.000 K, torej za 19.000 K več, kakor ga je svoj čas pod roko prodal deželni odbor. — Sklene se ponuditi Mahru na Bledu za grajsčino zadnjo ceno 600.000 kron.

v Na Vipavi je umrl v noči 2. tm. tamošnji grajščak grof Karl Lanthieri a Paratico, huzarski ritmojster v p., v 70. letu starosti. Z njim je izumrla starodavna slavna rodbina Lanthieri, ki je v goriški in kranjski zgodovini igrala važno ulogo. Njegova obširna posestva podeduje njegov svak baron Levetzov iz Prusije.

Pogajanja zaradi Lloydovega arzenala v Trstu so končana. Med vlado in upravo Lloyd se je sklenil dogovor, da bo na eni strani vlada razpolagala z zemljišči, ki jih potrebuje za izpopolnenje Fran-Josipovega pristana, za izvedenje gradeb za drž. železnice in za prireditve zalogo oglja; na drugi strani bo pa „Stabilimento tecnico“ lahko začel s

povečenjem ladjedelnice Sv. Marka. Novi arzenal se ne bo gradil, pač pa se spoji arzenal z jedno obstoječih ladjedelnic, tako da se bo na podlagi dogovora med avstrijskim Lloydom in stabilimentom mogla nadaljevati gradnja ladij v ladjedelnici sv. Roka, ki se spremeni v samostojno družbo, v katero vstopi avstr. Lloyd kot veliki akcionar.

v Zanimive dogodbe v Trstu. Dne 1. t. m. zvečer, se je vršil v Trstu ples „Lege nazionale“. Med zabavo se je prikazala na odru maska: italijanski bersagliero (garibaldinec) z italijansko trikoloro v roki. Policijski kancelist Lovišček, ki je zastopal na slavnosti policijsko oblast, je pristopil in hotel konfiscirati trobojnico. Množica pa ga je naskočila, mu zlomila sabljo, ga vrгла na tla, ga valjala in in mu raztrgala uniformo. Mož leži bolan v postelji. — Nedolžna šala, kaj ne, gg. zaščitniki državne avtoritete?!

v Poljski časnikar Wojcikiewicz, ki potuje za stavu skozi 1000 mest brez sredstev in se preživlja s prodajo razglednic s svojo podobo, se je mudil te dni v Trstu.

„To naj med sabo napravijo naši advokati!“ Ko se je v proračunski razpravi kranjskega dež. zbora oglašil za dr. Trillerjem k besedi klerikalec dr. Krek ter je glede debate o justični upravi v kranjski deželi izjavil: „Justična uprava je zame domena, o kateri ničesar ne umem. To naj med sabo napravijo naši advokati!“ Torej — justične razmere brigajo samo — advokate. Ali še treba komentarja?

v Odlikovanju. Cesar je odlikoval koroškega deželnega glavarja barona Aichelburg-Labia z zvezdo komturnega križa Franc Jožefovega reda, deželnega finančnega ravnatelja dr. Maksa Chia-rija z viteškim križem Leopoldovega reda.

v Dva otroka v peči sežgala. V torek 1 tm. so aretirali v Sesljanu pri Trstu Franciško Leban, ženo delavca v Trstu, ki je osumljena, da je dva otroka, ki jih je porodila kot plod prešestne ljubezni z nekim delavcem v Sesljanu, takoj po porodu v peči sežgala, in sicer pred 4 leti dete ženskega, pred dvema leti pa dete moškega spola. Zver!

d Poglavlje o klerikalnih volilnih zmagah. Klerikalni agitator Franc Arčan iz Renč na Goriškem je bil dne 31. pr. m. pred goriško okrožno sodnijo obsojen na 10 dni strogega zapor, ker je pred ožjo volitvo v splošni kuriji, ki se je vršila 5. 10. 09, dal naprednjaku Petru Pahorju 10 K in mu jih je še 10 obljubil, če voli na klerikalno stran. Povedal mu je tudi, da klerikalci splošno plačujejo posamezne glasove po 10 K, v sili celo po 20 kron. Zanimivo je, da je Arčanova priča klerikalec Gregorič izpovedal, da je bil Arčan „pijan kakor krava“. (O ti vzor katoliškega moža!) Seveda so druge priče potrdile lažnivost te izpovedbe. (O ti še večji katoliški vzor-junak, ki pod prisego lažeš!)

Po svetu.

z Peary namerava meseca maja v Berlinu predavati o svojem potovanju na severni tečaj, prej pa že 5. maja v Londonu.

z Stroški angleških volitev. Glasom uradnih podatkov znašajo stroški angleških parlamentarnih volitev 30 milijonov mark, drugi pa zopet pravijo, da 40 milijonov.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Obstrukcija v štajerskem dež. zboru.

z Gradec, 4. febr. Slovenska obstrukcija traja naprej. V sled sporazuma, katerega so včeraj stranke sklenile med seboj, je bila današnja seja le zelo kratka. Govoril je posl. Ozmec. Tudi jutri se še vrši jedna seja. Zanimivo je, da so se Nemci med seboj hudo skavali. Posl. Reitter je podal pričetkom seje imenom nemškonacijskega kluba izjavo, v kateri je trdil, da pisava graškega „Volksblatt“ le otežuje položaj in onemogočuje povoljno rešitev. („Volksblatt“ je namreč že parkrat zelo ostro pisal o nemškonacijskem gospodarstvu v dež. zboru in grajal pogreške nemškonacijske večine). Koncem seje pa mu je odgovoril poslanec dr. Puchas imenom nemških klerikalcev, da ti pripisujejo odgovornost za prepire nemški večini, za obstrukcijo pa slovenskim klerikalcem. Dr. Kukovec jim je zaklical: „Prepir med brati!“ — kar je Nemce zelo vznemljilo.

z Gradec, 4. febr. Deželni zbor bo jutri ali v torek gotovo odgojen.

z Gradec, 4. febr. Nemci hočejo v prihodnjem zasedanju predlagati tako poostrenje poslovnika, da bi bila vsaka slov. obstrukcija izključena.

Češki deželni zbor.

z Praga, 4. febr. Člani obeh veleposestniških skupin so danes nadaljevali s posredovanjem. Pro-

sili so v smislu nemških zahtev dež. nadmaršala, naj dnevni red tako spremeni, da pride na vrsto volitev „odseka za nacijskopolitične predloge in posebne davčne komisije za rešitev finančnih predlog. To se bode najbrž sprejelo in bode s tem situacija rešena.

z Praga, 4. febr. „Nar. listy“ priobčujejo dopis, v katerem pravijo, da je rešitev začasnega proračuna neizogibno potrebna. Ako bi se Nemci temu upirali, bi doživele nacijskopolitične predloge zelo žalostno usodo.

z Praga, 4. febr. V današnji seji dež. zbora so se dosedaj čitale mnogoštevilne prošnje in predlogi čeških ter nemških poslancev.

Politični položaj na Ogrskem.

d Budimpešta, 4. febr. Khuen nadaljuje svoje delo za ustanovitev bodoče vladne stranke. Da bi razburjene madžarske patrijote pomiril, je izjavil, da nikdo ne misli na teptanje madžarskega naroda temveč on le želi, da bi se pridružili k njegovemu delu vsi oni, ki žele deželi red in mir. Ban Ranch, ki je podal svojo demisijo, pride danes k njemu, da mu bode naročil vse potrebno za bližnjo prihodnost.

Balkanske homatije.

d London, 4. febr. „Times“ potrjuje novico, da je odposlala Grčija Turški izjavo, v kateri pravi, da ne bodo imeli Krečani nobene prilike, udeležiti se narodnega zbora v Atenah, ker ta ni mišljen za ves grški narod, temveč le kot neke vrste širji parlament, ki je potreben za spremembo nekaterih določil v ustavi.

d Atene, 4. febr. Gotovo je, da se grški narodni zbor ne skliče pred koncem decembra t. l.

Zbližanje Avstrije in Rusije.

a Pariz, 4. febr. „Matin“ poroča iz Petrograda, da se Francija zelo trudi za zbližanje Avstrije in Rusije.

a Petrograd, 4. febr. „Novoje Vremja“ potrjuje vest, da misli priti avstr. prestolonaslednik v Petrograd.

Tržne cene.

3. februarja.

Dunaj: Konzum ostal rezerviran. Kupčija jako malenkostna.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 158 do 160 vin., mlade, srednje 158 do 160 v. mlade, lahke 160—164 vin. Zaloga 21.372 komadov. Prignano 778 komadov, odgnano 323. Ostalo torej 21.827 komadov. Tendence tiha.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'21 pšenica za maj K 14'19, pšenica za oktober K 11'98, rž za april 9'72, rž za oktober K 8'96, oves za april 7'54, oves za oktober K —, koruza za maj 6'62, ogrščica za avgust 14'— Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. — Tendence trajna, promet 2000 mst, pšenica v efektivu za 5 vin. dražja. Terminalska kupčija spočetka mirna, pozneje se zboljšala. Vreme deževno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 36⁵/₈ do K 37¹/₂, za kasneje K 36⁵/₈ do K 37⁵/₈. Tendence: stalna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 29'80, nova kampanja kron 25'65. — Tendence mirna. Vreme lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 178'— namizna slanina 154'—.

Izurjenega detailista

sprejme večja trgovina s papirjem na Spodnjem Štajerskem. — Ponudbe na upravnistvo tega lista. 82 3-2

Ura z verižico

1 ura samo za K 2'—

Zaradi nakupa veliko vrst ur razpošilja spodaj stoječa razpošiljalnica: 1 krasno pozlačeno 36 urno, precizisko Anker uro z lepo verižico samo za K 2'—, kakor tudi 5 letno pisмено jamstvo. — Pošilja po povzetju razpošiljalnica ur **F. Windisch, Krakov št. U/123.** NB. Za neugajajočo se vrne denar. 85 1

Ravnokar dogotovljena

nova hiša

z dvema stanovanjema in dvema podstrešnjima sobama ter z lepim, ograjenim vrtom v Zavadni pri Celju, se takoj proda.

Vinko Kukovec, stavbeni podjetnik, Lava pri Celju. 48 6-5

Franc Sodin
Minka Sodin vdova Koželj
poročena.
Teharje, dne 31. januarja 1910.
Mesto posebnega naznanila.

Občni zbor „Posojilnice v Brežicah“

se vrši

v petek, dne 11. svečana 1910, popoldne ob 3. uri v lastni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva.
5. Izvolitev računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 3. uri ne bil sklepčen, se vrši isti dan in v istem prostoru ob 4. uri drugi občni zbor, ki sklepa takrat pri vsakem številu združnikov.

89 1

Načelstvo.

POZOR!

50.000 parov čevljev

4 pari čevljev samo 7 krön.

Ker je več velikih tovarn prišlo v denarne težkoče, sem dobil nalog veliko postavko čevljev razprodati. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na jermenčke iz usnja, rmenje ali črne, galoširane, z zrebliji v podplatih, najelegantnejše, najnovejše fazone. Velikost po številkah. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K. Pošiljatev po poštne povzetju.

P. Lust, eksport čevljev, Krakov št. 50S.

Se lahko tudi zamenja ali denar vrne.

Čistanim damam dovoljujem si vljudno naznaniti, da sem svojo

izdelovalnico damskih oblek

preselila v Samostansko ulico št. 12 I. nadstropje ter se priporočam za blagohotno nadaljnja naročila.

Sidonija Pellé rojena Schmidt.

Celje, 1. februarja 1910.

84 3-2

Proda se popolnoma nova

hiša in mala trgovina

na lepem in prometnem kraju med Celjem in Žalcem. — Ponudbe je pošiljati na upravnistvo „Narodnega Dnevnika“. 81 5-3

Sprejme se takoj

mesarski učenec

poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo pri 38

Francu Hodniku v Žalcu.

Darujte za Nar. sklad!

Naproda

je dobro idoča gostilna na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravnistvo tega lista. 35 4-4